

Comportament polític

2015/2016

Codi: 101075

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Eva Anduiza Perea

Correu electrònic: Eva.Anduiza@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

Beatriz Elias Valverde

Prerequisits

L'estudiant ha d'haver adquirit de forma prèvia al desenvolupament d'aquest curs les nocions bàsiques sobre ciència política. Ha de poder llegir i entendre l'anglès i treballar amb facilitat amb fulls de càlcul. És molt recomenable haver superat l'assignatura Metodologia de l'Anàlisi Polític.

Objectius

El curs té tres objectius fonamentals:

- Que els estudiants coneguin els elements bàsics que defineixen i caracteritzen la cultura política i el comportament polític i electoral en sistemes polítics democràtics.
- Que els estudiants puguin fer servir les teories i variables que expliquen com actuen els ciutadans en el terreny polític, de manera que puguin entendre qui vota a quin partit o qui s'absté, i perquè.
- Que els estudiants coneguin i puguin fer servir les principals dades i metodologies disponibles per a l'anàlisi del comportament polític.

La assignatura es centra en les democràcies occidentals, prenent una perspectiva comparada. Utilitzarem exemples provinents dels casos espanyol i català, però aquests no constituïran el nucli fonamental del curs.

Competències

- Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
- Analitzar els processos electorals, incloent-hi campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i anàlisi i interpretació dels resultats electorals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que comprèn el comportament ciutadà i els valors democràtics, en particular en casos concrets de l'esfera interna i internacional
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
2. Analitzar el processos electorals, incloent campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i l'anàlisi i interpretació dels resultats electorals
3. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
4. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
5. Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
6. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
7. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
8. Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
9. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
10. Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
11. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
12. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
13. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
14. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
15. Treballar autònomament.
16. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
17. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

Tema 1: Introducció

Comportament polític i democràcia

L'anàlisi del comportament polític: el conductisme i la teoria de la elecció racional

La participació política

De la observació a la experimentació

Tema 2: Actituds i cultura política

Actituds polítiques i valors

Socialització política

Democràcia, desenvolupament i cultura política

Tema 3: Les eleccions

Funcions e importància de les eleccions

Indicadors electorals

Les campanyes electorals: evolució històrica i efectes.

Prediccions electorals

Tema 4: L'explicació del vot

El model sociològic

El model psico-social

El model racional

Factors contextuals i vot

Metodologia

Les classes magistrals consisteixen en presentacions dels professors i/o dels estudiants. Es realitzaran els dimecres de 3 a 5.

Es faran 8 sessions de classes pràctiques i seminaris en grups reduïts els dimecres de 5 a 7 i els divendres de 9 a 11 i de 3 a 5. Les sessions pràctiques tindran lloc a l'aula d'informàtica i consistiran en anàlisis de dades. Els seminaris consistiran en la discussió col·lectiva de lectures. És imprescindible la lectura prèvia dels textos recomanats per aquestes sessions, que constituïran matèria d'avaluació a l'examen final.

Els alumnes faran dos lliuraments de dues pràctiques a escollir per ells, en grups de dues persones. Aquestes pràctiques recollint els temes tractats, les habilitats apreses i els resultats produïts a les pràctiques realitzades a l'aula, comentant-los d'acord amb la teoria presentada a les classes magistrals i discutida als seminaris.

Les lectures obligatòries, les dates de pràctiques i seminaris, i les dates de lliurament de les dues pràctiques seran publicades a l'inici del curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes de pràctiques i seminaris	16	0,64	3, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Classes magistrals i presentacions	36	1,44	3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 17
Tipus: Supervisades			
Avaluació	2	0,08	1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15
Tutories	15	0,6	3, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 17
Tipus: Autònomes			
Estudi de la teoria presentada a classe	30	1,2	1, 3, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 17
Lectures obligatòries i relacionades amb les pràctiques	30	1,2	8, 9, 10, 11, 13, 15
Redacció dels exercicis pràctics	15	0,6	7, 13, 14, 15, 16, 17

Avaluació

L'avaluació prendrà en consideració:

1. **Examen teòric.** L'examen final avaluarà els coneixements objectius de l'estudiant sobre els temes tractats a classes i seminaris. Aquesta part aportarà el 60% de la nota final. L'examen final es realitzarà en la data de evaluació prevista (consulteu les dates d'exàmens abans de fer la matrícula).

2. **Pràctiques.** Durant el curs es realitzaran 8 sessions de classes pràctiques en grups reduïts. Dues d'aquestes pràctiques es lliuraran i avaluaran, i suposaran un 40% de la nota final. Les pràctiques inclouran anàlisi de dades i evidència que s'han assimilat els coneixements adquirits a les lectures indicades. Els resultats d'algunes pràctiques podran ser presentades a classe. L'avaluació de la participació en classe de l'estudiant serà integrada en la qualificació final d'aquestes pràctiques. Les lectures obligatòries, les dates de pràctiques i seminaris, i les dates de lliurament de les dues pràctiques seran publicades a l'inici del curs.

NB: L'avaluació compensatòria es farà servir únicament en casos indicats per el professorat (per exemple, impossibilitat justificada de fer l'examen el dia de la convocatòria, recuperació d'un dels elements de l'avaluació). No s'ha de considerar la data de l'avaluació compensatòria como una data d'examen alternativa.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	60%	2	0,08	1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 12
Pràctiques i controls de lectures	16%	2	0,08	1, 2, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17
Treball: anàlisi de dades amb aprofitament de lectures	24%	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17

Bibliografia

Bàsica

- Almond, G. i Verba, S. (1970) *La Cultura Cívica: Estudio sobre la participación democrática en cinco naciones*. Madrid: Euramérica.
- Anduiza, E. i Bosch, A. (2004) *Comportamiento político y electoral*. Barcelona: Ariel.
- Anduiza, E. Bosch, A. Orriols, L. y Rico, G. (2014) *Las elecciones generales de 2011*. Madrid: CIS
- Dalton, R. (2008) *Citizen Politics in Western Democracies*, Londres: Chatman House.
- Dalton, R.J. y Klingemann, H.D. (2007). *Oxford handbook of political behavior*. Caps.
- Inglehart, R. (1991) *El Cambio Cultural en las Sociedades Industriales Avanzadas*, Madrid: CIS-sXXI.

Complementària

- Anduiza, E. (1999) *Individuos o Sistemas: Las razones de la abstención en Europa Occidental*. Madrid: CIS-s.XXI.
- Anduiza, E. Laia, J. y Mike Jensen (eds.) (2012) *Digital media and political engagement worldwide*. New York: Cambridge University Press
- Boix, Carles y Clara Riba, (2000) 'Las bases sociales y políticas de la abstención en las elecciones generales españolas: recursos individuales, movilización estratégica e instituciones electorales'. REIS, 90:95-128.
- Bosch, A. (2004) *Guía del sistema electoral*. Col·lecció Materials. Bellaterra: Publicacions de la UAB.
- Carmines, E. G. y R. Huckfeldt "Comportamiento político: una visión general" en Goodin, R. y H-D. Klingeman (Eds.) *Nuevo Manual de Ciencia Política*, Madrid: Istmo. 329-373.
- Deegan-Krause, K. (2006). "New Dimensions of Political Cleavage". en Dalton, R. y Klingemann H.D. *Oxford Handbook of Political Science*, Oxford: Oxford University Press.: http://ecpr2007cleavages.pbworks.com/f/Deegan-Krause_New+Dimensions+of+Political+Cleavage.pdf
- Downs, A. (1992) "Teoría económica de la acción política en una democracia", a VVAA: *Diez Textos Básicos de Ciencia Política*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Dowse, R. i Hughes, J. (1986) *Sociología Política*. Madrid: Aguilar.
- Evans. J. (2004) *Voters and voting*. Londres: Sage
- Harrop, M. i Miller, M. (1987) *Elections and Voters* Londres: Macmillan. caps 4, 6, 7, 8.
- Justel, M. (1995) *La abstención electoral en España*. Madrid: CIS-s.XXI.
- Lipset, S.M. (1981) *El Hombre Político. Las bases sociales de la política*. Madrid: Tecnos. capítol 6.

- Lipset, S.M. i Rokkan, S. (1992) "Estructuras de división, sistemas de partidos y alineamientos electorales" en Almond, G. *et al. Diez Textos Básicos de Ciencia Política*. Barcelona: Ariel.
- Popkin, S. (1994) *The reasoning voter*. Chicago: University of Chicago Press.
- Font, J., J.R. Montero y M. Torcal (eds.) (2006) *Ciudadanos, asociaciones y participación política en España*. Madrid: CIS.
- Vallès, J.M. y Bosch, A. (1997) *Sistemas electorales y gobierno representativo*. Barcelona: Ariel.

La bibliografia obligatoria per a seminaris i pràcticas s'entregara a l'inici del curs.